

KRUNOSLAV MIKULAN
Sveučilište u Zagrebu
Učiteljski fakultet
Savska cesta 77, HR-10000 Zagreb
krunoslav.mikulan@ck.htnet.hr

KNJIŽEVNI ANTROPONIMI U ROMANIMA
SCHOOLED IN MAGIC I *CHILD OF DESTINY*
CHRISTOPHERA G. NUTTALLA TE U TRILOGIJI
ARATON OLIVERA FRANIĆA

U okviru književne onomastike alegorijska, fantastična i znanstvenofantastična djela osobito su pogodna za analizu književnih antroponima, toponima i inih onima, odnosno imena nepostojećih referenata, pri čemu je za čitatelja i analitičara znatno važnija etiologija imena od njegove etimologije (Šimunović 2009: 341).

U radu se analiziraju književni antroponimi u dvama romanima škotskoga autora Christophera G. Nuttalla – *Schooled in Magic* (2014.) i *Child of Destiny* (2021.) te u trilogiji *Araton* (2004.) hrvatskoga autora Olivera Franića. Analizom se nastoji utvrditi etimologija i etiologija književnih antroponima, njihova simbolika, logičnost odabira, ortografske nekonzistentnosti te mogućnost da se književnoonomastička analiza uporabi u okviru jezično-stilske analize vrijednosti književnih djela.

1. Uvod

Književni teoretičari književnu onomastiku smještaju u okvir književne teorije, s time da preuzimaju terminologiju i dio fokusa istraživanja od onomastike. Teoretičari navode različite radove u kojima vide začetke književne onomastike. Primjerice, Skuridina (2019: 55) spominje Lomonosovu gramatiku (*Российская грамматика*) iz 1755. kao prvu publikaciju čiji je dio posvećen antroponimima iz književnih djela, dok Gerus-Tarnawecy (1968: 313) ističe rad *Functions of Proper Names in Literary Work* Rudnyckoga iz 1959. kao prvi rad koji imenima u književnosti pristupa na znanstven način. Rudnyckyj je (1959) u svojem radu predložio ovakvu tipološku shemu:

1. relevantnost prema sadržaju:

- a) relevantnost prema kvaliteti književnih likova (imena „ispunjena” značenjem)
- b) relevantnost prema mjestu radnje (lokalni kolorit)
- c) relevantnost prema vremenu radnje (povijesni kolorit)

2. relevantnost prema formi.

Slično razmišlja i Šimunović (2009: 352), koji kaže da »imenski i prezimski likovi, strukture imenske formule, atributi oslovljavanja uz imena i prezimena omogućuju smještaj fabule literarnoga djela u *vrijeme i prostor* – jezični i društveni«. Imena u književnosti posjeduju »afektivni naboj« te su »stilski obilježena i u času nadijevanja i u času uporabe, u imenovatelja i u imenovanika. Karakteriziraju, dakle, onoga tko ime odabire i onoga kojemu je ime odabrano« (Šimunović 2009: 363). Prema Brozović Rončević i Žic Fuchs (2003–2004: 93), na imena općenito valja gledati kontekstualno te se »priroda i uloga imena ne može tumačiti izvan okružja unutar kojega je pojedino ime nastalo«, stoga pozornost valja posvetiti »motivacijskim poticajima u samome procesu imenovanja i kulturnome kontekstu unutar kojega ime nastaje« (Brozović Rončević i Žic Fuchs 2003–2004: 96–97).

Gerus-Tarnawecy ističe važnost imena u poeziji jer su u direktnom suodnosu s formom književnoga djela s obzirom na to da »pjesnik bira riječi zbog značenja, kao i zbog zvučnosti, a zvučnost koristi kao način da pojača značenje« (preveo K. M.). Imena u književnosti imaju dvostruku funkciju – funkciju imenovanja i stilsko-ekspresivnu funkciju, pri čemu se potonja treba smatrati primarnom (Gerus-Tarnawecy 1968: 312–313).

Alvarez-Altman (1981: 220) pokušava utvrditi opću tipologiju književne onomastike te ističe da je ona »specijalizirana književna teorija u kojoj se znanstvenici bave razinama važnosti imena u drami, poeziji, fikciji i folkloru. To uključuje imena mjesta, likove, kozmičke simbole itd., te način na koji su povezani s temom, strukturom i ostalim književnim pitanjima« (preveo K. M.). Burelbach (1982: 145) svoju pozornost usmjerava prema imenima u fantastičnoj književnosti i učincima koje autori postižu izmišljanjem imena, osobito ističući »prikladnost i udaljenost» (u smislu različitosti od čitateljeve stvarnosti) kao glavnu značajku postupka nadijevanja imena likovima i inim referentima.

Coates (2015: 31) nabraja vrste imena kojima se književnici općenito koriste:

- »1. potpuno izmišljena imena, kojima autor nema namjeru prenijeti nikakvu posebnu poruku
2. imena nasumice izabrana iz nekoga teksta, također bez posebne simbolike
3. komemorativna imena – autor namjerno odabire već postojeća imena (bilo iz primarnoga ili sekundarnoga svijeta)¹

¹ U fantastici se „primarnim svijetom” smatra svijet u kojem živimo mi, ali i književni likovi

4. izmišljena imena koja se sastoje od interpretabilnih elemenata, pri čemu autor imenom želi prenijeti neku poruku. Ovdje proces imenovanja nije slučajan, a domensko značenje riječi na kojoj se ime temelji relevantno je za razumijevanje značenja u kontekstu njegove uporabe« (preveo K. M.).

Dakle, dok u primarnom (tj. stvarnom) svijetu etimologija imena osobe u pravilu nema veze sa značajkama te osobe, u svijetu književnoga djela imena mogu imati simboličko, konotativno značenje. Književno je djelo proizvod umjetničkoga stvaranja, pa je tako i ime u književnom djelu rezultat umjetničkoga oblikovanja teksta, kojim autor može čitateljima prenijeti neko skriveno značenje.

U književnoj je onomastici veoma važno pitanje zašto je autor odabrao neko ime. Alvarez-Altman (1974: 104) pokušava odgovoriti na to pitanje te ističe da se nadijevanje imena u književnosti »temelji [...] na jednakom konceptu kao kod primitivnih društava: isticanju fundamentalnih značajki osobnosti« (preveo K. M.). Šimunović (2009: 34) također ističe da je za čitatelja znatno važnija etiologija (razlog nadijevanja) imena od njegove etimologije. Autori književnih djela rabe ili izmišljaju simbolički nabijena imena jer imenom nastoje čitatelje izravno upozoriti na osobnost ili barem dati naslutiti značajke književnih likova ili njihove potencijalne razvojne pravce. Neki od uobičajenih postupaka pri imenovanju književnih likova jesu: odabir imenā iz antičkoga razdoblja, imenā iz Biblije i drugih religijskih tekstova, imenā iz legendi, povijesno potvrđenih imena junakā ili bilo kojih drugih imena koja sadrže neku simboličku, metaforsku ili metonimijsku podlogu (Alvarez-Altman 1974). Prema Baker-Smemoe i dr. (2014: 6), koji se osvrću na istraživanje Black i Wilcoxa iz 2011. godine, pojedini autori izmišljali su imena koja na neki način »za njih imaju određeno osobno značenje, pri čemu su posebno istraživali, birali i smišljali imena koja su jedinstvena ili važna te su birali imena čiji ih je fonološki ustroj na neki način privlačio« (preveo K. M.), što bi bilo u skladu s postavkama Rudnyckoga koje smo prethodno naveli. Baker-Smemoe i dr. (2014: 6) zaključuju da »biranje imena u književnosti može imati znatno veće društveno značenje nego biranje imena u općenitom smislu« (preveo K. M.).

Hrvatski teoretičari koji se bave književnom onomastikom mahom proučavaju klasike hrvatske književnosti. Primjerice, Malić (1962: 97) analizira antroponime u Krležinu *Banketu u Blitvi*, alegorijskom² djelu donekle blisku spekulativnim žanrovima kojima se u ovom radu bavimo, pri čemu se gotovo ispričava čitateljima jer je iz »kompleksne i bogate jezičke građe Krležina romana izdvojio na prvi pogled prilično marginalan skup njezinih elemenata«. Autor zaključuje da su imena stilska kategorija i da se »pisac često i izvanredno sugestivno koristi vlastitim

sve dok se na neki način ne nađu u „sekundarnom svijetu” – izmišljenom svijetu u kojem ponekad vladaju posve drugačiji fizikalni zakoni. U nekim se djelima književni likovi sve vrijeme nalaze u „sekundarnom svijetu”.

² Doduše, *Banket u Blitvi* obično se označava političkim romanom (usp. Franić Tomić 2008).

imenima i prezimenima svojih likova kao izražajnim sredstvom« te da su imena »počela bacati svjetlo na [...] književni karakter romana« (Malić 1962: 97). Potreba za objašnjavanjem motivacije za neku temu vrlo brzo nestaje, a analize se iz okvira stilistike postupno prenose u književnu onomastiku – posebno, iako ne u potpunosti definirano, područje književne teorije.

Za onime u književnosti rabe se posebni termini. Spomenut ćemo njih nekoliko. Gerus-Tarnawecy (1968) upotrebljava termin *literary names*, odnosno govori o *književnim imenima* u najopćenitijem smislu. S obzirom na to da u književnim djelima nalazimo velik broj posve izmišljenih imena, pojedini se teoretičari služe posebnim terminima za takva imena:

1. Alvarez-Altman (1974: 111) govori o *kimeričkim imenima*, a to su »potpuno izmišljena fantastična imena bez precedenta« (preveo K. M.). Prema Internetnom etimološkom rječniku (*Online Etymology Dictionary* s. v. *chimera*), riječ *kimera* potječe od imena čudovišta iz grčke mitologije koje je imalo glavu lava, tijelo koze i rep zmaja. Riječ se u srednjem vijeku općenito koristila za bilo kakvo čudovište s dijelovima tijela drugih životinja.

2. Skračić (2011: 87) govori o *fantazmonimima* (od grčkoga *phantazein* 'učiniti vidljivim' i *phantasma* 'slika, prikaza, fantom'), tj. o fiktivnim imenima likova i mjesta na kojima se odvija radnja. Termin *fantazmonim* nije zaživio među onomastičarima.

3. Valentová (2022) donosi pregled onomastičkih termina za označavanje imena „nepostojećih referenata”. Ona navodi termine *realionim* (za referent koji postoji) i *mitonim* (za referent koji ne postoji), koji se koriste u istočnoslavenskim jezicima, te termine *pseudoantropnim* (za nepostojeće osobe) i *pseudozoonim* (za nepostojeće životinje), koji se rabe u slovačkoj onomastici i u još nekim slavenskim onomastikama. Autorica spominje i termine *lažni antropnim* te *lažni zoonim* za ekvivalentne referente. Nakon rasprave predlaže uporabu termina *realionim* i *mitonim*.

Budući da cilj ovoga rada nije razriješiti terminološke prijepore, u nastavku ćemo se (radi pojednostavnjenja, uz već uvriježenu terminologiju opće onomastike³) koristiti terminom *književni antropnim* (te, po potrebi, *književni onim*, *književni topnim* itd.) za imena koja se pojavljuju u analiziranim djelima.

Alegorijska, fantastična i znanstvenofantastična književna djela obiluju onimima nepostojećih referenata. Autori tih žanrova smišljaju imena koja nemaju utemeljenje u stvarnosti, često nemaju očigledne značajke nekoga jezika (tzv. bezvremenska imena; usp. Mikulan 2012: 234), pa se mogu upotrijebiti u bilo

³ Prema Frančić (2006: 76–77) tri su temeljne antroponimijske kategorije: osobno ime, prezime (koji zajedno čine službenu imensku formulu) i nadimak. Prijedlog detaljne podjele imena utemeljene na značenju v. u Marković (2010).

kojem književnom djelu. S druge pak strane, takva imena često imaju znatan simbolički ili afektivan naboj.

U ovom radu analizirat ćemo književne antroponime u dvama romanima – *Schooled in Magic* i *Child of Destiny* iz serije od ukupno 26 romana (koliko ih je bilo u trenutku pisanja ovoga rada) škotskoga pisca Christophera G. Nuttalla, te antroponime u trilogiji *Araton* (*Tajna Aratona*, *Čuvar tajne Aratona* i *Kinel sa zvijezda*) hrvatskoga autora Olivera Franića. U obama slučajevima riječ je o djelima iz žanra fantastike.

Pokušat ćemo utvrditi:

a) etimologiju antroponima (ako ju je moguće utvrditi i ako je ona bitna za njegovo razumijevanje), ekvivalentne antroponime u primarnom svijetu te ulogu antroponima u okviru sekundarnoga svijeta književnoga djela

b) prikladnost odabranih antroponima polazeći od Šimunovićeve (2009: 341) tvrdnje da imena omogućavaju smještanje fabule književnoga djela u određeno vrijeme i prostor (što je u skladu i s prethodno navedenim postavkama Rudnyckoga iz 1959.)

c) motivaciju autora pri nadijevanju književnih imena (ako se ona može utvrditi). Prema Šimunoviću (2009: 341) za čitatelja je važnija etiologija od etimologije imena («zašto upravo to ime, i tada, i upravo u tom liku, i u tom surječju»).

d) simboličko značenje antroponima (ako ono postoji) te jesu li antroponimi „semantički prozirni”

e) ima li primjera da autor književnim likovima nadijeva imena koja su u sekundarnom svijetu nemoguća ili malo vjerojatna (v. Mikulan i Legac 2018)

f) pojavu ortografske nekonzistentnosti, odnosno pisanje onimā primjenom jezičnih pravila iz engleskoga (najčešće) ili hrvatskoga jezika, koja u sekundarnom svijetu ne postoje (v. Mikulan i Legac 2018)

g) može li nam analiza antroponima (a posljedično i ostalih onima) na bilo koji način pomoći u vrednovanju analiziranih književnih djela.

2. Serija romana *Schooled in Magic* Christophera G. Nuttalla

Schooled in Magic prvi je u istoimenoj seriji od čak 26 romana (koliko ih je u trenutku pisanja ovoga rada) koji govore o pustolovinama Emily Sanderson, tinejdžerice koja se nađe u paralelnom magičnom sekundarnom svijetu te otkriva da i sama posjeduje magične sposobnosti. U prvom romanu Emily je iz primarnoga svijeta oteo Shadey, ludi nekromant, a oslobodio ju je čarobnjak Void, koji je zatim vodi u školu za magiju zvanu Whitehall, gdje se odvija radnja većine prvih romana u seriji. U trenutku pisanja ovoga rada Christopher G. Nuttall objavio je više od 130 romana. Oni su mahom formulaični, likovi su često nedovoljno

profilirani te nije jasno događa li se radnja nekih od romana u „istom univerzumu”, ali možda u drugom povijesnom razdoblju (ili u budućnosti).

Svijet u kojem se Emily našla nema posebnoga imena te ga ona naziva *the Nameless World* – budući da se dosljedno piše velikim početnim slovima, sintagma *Bezimeni svijet* postala je imenom, odnosno toponimom. Valja istaknuti da se u romanima navodi da se u *Bezimenom svijetu* ne govori nijedan zemaljski jezik (pa ni engleski), ne piše se latinicom ni bilo kojim drugim zemaljskim pismom. Ipak, nastanjuju ga ljudi te Emily pretpostavlja da su ga u davnoj prošlosti naselili ljudi iz primarnoga svijeta. Tu je činjenicu važno istaknuti prije nego prikazemo tablice s antroponimima koji se pojavljuju u prvom te dvadeset i četvrtom romanu (a mnoge od njih nalazimo i u ostalim romanima).

2.1. Antroponimija romana *Schooled in Magic* Christophera G. Nuttalla

Pozornost ćemo najprije posvetiti antroponimiji književnih likova iz prvoga romana iz serije *Schooled in Magic*. Prikazat ćemo ih tablično (nižući ih abecednim slijedom u prvom stupcu tablice), a u zasebnim ćemo stupcima navesti ulogu svakoga lika te vjerojatnu etimologiju i etiologiju njegova imena (Tablica 1)⁴. Ako je moguće odrediti etiologiju (razlog odabira) imena, to ćemo posebno istaknuti.⁵ Likovi se u romanu imenuju (predstavljaju) sami. Glavna junakinja – *Emily Sanderson* – jedina je osoba iz primarnoga svijeta, a ime je dobila prema *Emily Marthi Sorensen*, koja je inspirirala autora i potaknula ga da napiše seriju *Schooled in Magic* (Nuttall 2014a).

⁴ Kako ne bismo zagušili tablice stalnim navođenjem svih izvora, ovdje ćemo navesti četiri izvora kojima smo se služili radi utvrđivanja etimologije svih antroponima; ako smo se koristili nekim drugim izvorom, navest ćemo ga posebno. Temeljni su izvori: Hanks (2006); Hanks, Coates i McClure (2016); Hanks, Hardcastle i Hodges (2019); *Behind the Name* (behindthename.com). Pri utvrđivanju etimologije književnih antroponima (koje nismo pronašli u navedenim izvorima) ponekad smo se koristili internetskom tražilicom (Google.com). Valja napomenuti da na internetu postoje brojne stranice posvećene imenima i njihovim simboličkim značenjima, ali je izrazito teško utvrditi utemeljenost objašnjenja koja se na tim stranicama nude te se njima nismo koristili, osim u rijetkim, posebno istaknutim slučajevima.

⁵ Ako ne nalazimo poveznice između etimološkoga značenja riječi od koje je antroponim (ili koji drugi istoizrazni ili sličnoizrazni onim) nastao i njegove funkcije ili kakve karakterne osobine imenovanoga književnog lika (dakle ako antroponim nema simboličko značenje), to nećemo posebno isticati.

Imena književnih likova	Uloga književnoga lika u romanu	Moguća etimologija i etiologija antroponima
<i>Alassa</i>	učenica, princeza Zangarije	U pregledanim izvorima nismo naišli na potvrdu antroponima <i>Alassa</i> . Mogla bi biti riječ o inačici osobnoga imena <i>Alastair</i> , koje potječe od grčkoga imena Ἀλεξίς (<i>Alexis</i>), izvedenoga iz glagola ἀλέξω (<i>alexo</i> , što znači 'braniti' ili 'pomagati') i στάσις (<i>stásis</i> , što znači 'stajati'). <i>Alassa</i> bi tako moglo značiti 'braniteljica', odnosno 'ona koja čvrsto stoji', što je svakako vrlo prikladno ime za osobu koja se iz razmažene princeze razvija u kraljicu koja vlada nepokolebljivo i, po potrebi, čvrstom rukom. Postoji i ojkonim <i>Alassa</i> koji se odnosi na grad na Cipru.
<i>Aloha</i>	učenica	U pregledanim izvorima nismo naišli na potvrdu antroponima <i>Aloha</i> . <i>Aloha</i> je havajski pozdrav. Emily se u jednoj sceni pita je li riječ o prijevodu osobnoga imena ili o slučajnoj izraznoj podudarnosti antroponima s pozdravom.
<i>Bran</i>	učenik na nastavi borbene magije	Osobno ime <i>Bran</i> keltskoga je podrijetla – keltski <i>brân</i> 'gavran'.
<i>Cat</i>	učenik na nastavi borbene magije	<i>Cat</i> je pokraćenica od <i>Catherine</i> , što pak dolazi od grčkoga pridjeva καθάρως (<i>katharos</i> , što znači 'čist'). Neobično je što je muškarcu nadjenuto žensko ime. <i>Cat</i> je učenik koji često pomaže Emily te je moguće da je autor imenom htio istaknuti njegovu čistoću u moralnom smislu.
<i>CT</i>	biće u obliku strašila u vrtu Whitehalla	<i>CT</i> je izraz u engleskom slengu koji znači <i>can't talk</i> 'ne mogu razgovarati' i uobičajen je u <i>online</i> razgovorima i porukama. Odnosi se na činjenicu da biće imena <i>CT</i> nije u stanju govoriti.

Imena književnih likova	Uloga književnoga lika u romanu	Moguća etimologija i etiologija antroponima
<i>Gorgon</i>	gorgona	U grčkoj mitologiji <i>gorgona</i> je žensko stvorenje sa zmijskom kosom. <i>Gorgon</i> je nadimak koji učenici rabe jer ne znaju njezino pravo ime.
<i>Gower</i>	nekromant	<i>Gower</i> je prezime potvrđeno na engleskim govornim područjima.
<i>Gwen</i>	učenica	<i>Gwen</i> je velško osobno ime (velški <i>gwen</i> 'bijela' ili 'sveta').
<i>Harkin</i>	narednik, nastavnik borbene magije	Antroponim <i>Harkin</i> može se dovesti u vezu s angliziranim likom keltskoga prezimena <i>Ó hEarcáin</i> 'potomak Earcána', koje je nastalo je od deminutiva riječi <i>earc</i> 'crven poput krvi'. Simbolički, narednik <i>Harkin</i> ratni je veteran koji je sudjelovao u mnogim ratovima te je zbog toga „crven poput krvi”.
<i>Hasdrubal</i>	„veliki meštar” škole magije Whitehall (ravnatelj škole)	<i>Hasdrubal</i> je osobno ime nekoliko povijesnih ličnosti: Hazdrubal Barka bio je Hanibalov brat, a nekoliko generala u Prvom, Drugom i Trećem punskom ratu također je nosilo ime Hazdrubal. Inače, Hazdrubal (grčki Ἀσδρούβας, <i>Hasdroúbas</i>) latinizirani je lik kartaškoga imena <i>Azruba'al</i> (' <i>zrb'l</i> 'pomoć boga Baala'). <i>Baal</i> je bio glavni bog Feničana koji su utemeljili grad Kartagu. Vjerojatno je riječ o simboličkoj uporabi antroponima. Naime, ravnatelj <i>Hasdrubal</i> neprekidno je pomagao Emily i štitio ju je. S druge strane, povezanost sa starim i moćnim božanstvom simbolički bi moglo značiti da je riječ o osobi velikih magijskih moći.

Imena književnih likova	Uloga književnoga lika u romanu	Moguća etimologija i etiologija antroponima
<i>Hast</i>	Melissin prijatelj, učenik	Antroponim <i>Hast</i> može se dovesti u vezu s njemačkim etnikom <i>Hast</i> ‘osoba iz gradića Haste’ te s engleskom riječi <i>haste</i> ‘žurba’.
<i>Hawke</i>	časnik	Antroponim <i>Hawke</i> nastao je od engleske riječi <i>hawk</i> ‘jastreb’, što bi moglo biti primjereno ime za časnika.
<i>Imaiqah</i>	učenica	<i>Imaiqah</i> je osobno ime koje se pojavljuje u Maleziji, a iz životopisa autora (<i>Schooled in Magic Wiki</i> s. v. Christopher G. Nuttall) doznajemo da je živio u toj zemlji i da mu je supruga Malezijka te je bez sumnje upravo zbog toga odabrao navedeno ime. Osobno ime <i>Imaiqah</i> pojavljuje se i kao <i>Imaiq</i> , a podrijetlo tih imenskih inačica moglo bi biti arapsko u značenju ‘kiša’, ‘suze’ ili ‘voljena’. Međutim, nijedno od tih triju doimenskih značenja ne opisuje bitne značajke navedenoga lika (s kišom nema nikakve veze, ne plače, ali voljena je u smislu da je vole njezina obitelj i prijatelji, što bi bilo najbliže mogućemu etimološkom značenju).
<i>Irene</i>	profesorica	U grčkoj mitologiji <i>Eirene</i> je boginja mira. Irene je u romanu prikazana kao izrazito stroga i njezini postupci nisu u skladu s etimološkim podrijetlom osobnoga imena (koje je povezano s mirom).
<i>Jade</i>	učenik (na borbenoj magiji)	Englesko osobno ime <i>Jade</i> dolazi od naziva vrste ukrasnoga kamena (hrv. <i>žad</i>) koji se koristi u izradi dragulja te u umjetničkim radovima. Potječe iz španjolske sintagme <i>piedra de la ijada</i> ‘kamen od utrobe’ jer se smatralo da kamen žada, kad se stavi na trbuh bebe, liječi grčeve.

Imena književnih likova	Uloga književnoga lika u romanu	Moguća etimologija i etiologija antroponima
<i>Kip</i>	general, poučava borbenu magiju i strategiju	<i>Kip</i> je englesko osobno ime te opća imenica koja znači 'šiljast vrh', ali ima i mnogo drugih značenja, i u standardu i u slengu (npr. 'sirova koža', 'krevet', 'spavaća soba', 'neuredna soba', 'bordel'...). Ovaj je književni lik spomenut samo jednom i bez ikakva razloga nestaje iz priče – nastavnici borbene magije odjednom postaju narednici Harkin i Miles.
<i>Kirdáne</i>	profesorica	Antroponim <i>Kirdáne</i> izrazom podsjeća na ime planine <i>Kirdán</i> u Pakistanu, odnosno na ime mjesta u Libiji.
<i>Kyla</i>	vidarica škole magije Whitehall	Osobno ime <i>Kyla</i> novijega je datuma, a izvedeno je iz muškoga osobnoga imena <i>Kyle</i> , koje pak potječe iz škotskoga prezimena, koje je nastalo od <i>caol</i> 'kanal' ili 'tjesnac'.
<i>Locke</i>	profesor povijesti	U pregledanim izvorima potvrđeno je prezime <i>Locke</i> , koje potječe iz staroengleskoga <i>lock</i> 'brava; ključ', pa pretpostavljamo da je književni antroponim <i>Locke</i> nastao od naziva zanimanja 'bravar' ili 'ključar'. Emily voli povijest i tijekom školovanja otkriva mnogo o svijetu u kojem se našla te bi se moglo reći da je profesor Locke na neki način „otključao” njezino razumijevanje svijeta.
<i>Lombardi</i>	profesor čarolija	U pregledanim izvorima potvrđeno je talijansko prezime <i>Lombardi</i> , često u potomaka migranata iz pokrajine Lombardije.

Imena književnih likova	Uloga književnoga lika u romanu	Moguća etimologija i etiologija antroponima
<i>Malefic</i>	čarobnjak koji je oteo Emily i Alassu	Antroponim <i>Malefic</i> može se dovesti u vezu s engleskim pridjevom <i>malefic</i> (< lat. <i>maleficus</i>), koji znači 'zao' ili 'opak'. Malo je vjerojatno da bi si bilo koji čarobnjak nadjenao ime koje ga odmah identificira kao zloga.
<i>Marcus</i>	učenik, školski prefekt	<i>Marcus</i> je vrlo često osobno ime latinskoga podrijetla (lat. <i>Marcus</i> 'posvećen bogu Marsu').
<i>Melissa</i>	učenica	Osobno ime <i>Melissa</i> potječe iz grčkoga μέλισσα, što znači 'med' ili 'pčela'.
<i>Miles</i>	narednik, nastavnik borbene magije	Antroponim <i>Miles</i> potječe iz latinske riječi <i>miles</i> 'vojnika'. Narednik Miles ratni je veteran, pa zaključujemo da je izbor njegova imena vezan uz etimološko značenje motivirajuće riječi.
<i>Novus</i>	profesor (samo usput spomenut)	Antroponim <i>Novus</i> može se dovesti u vezu s latinskim pridjevom <i>novus</i> 'nov'.
<i>Pillion</i>	učenik na nastavi borbene magije	<i>Pillion</i> je normansko prezime koje se u Engleskoj pojavljuje nakon normanske invazije 1066. godine. Možda potječe iz latinskoga <i>pellis</i> 'životinjska koža' ili 'krzno'.
<i>Ravenna</i>	pobunjenička čarobnica	Antroponim <i>Ravenna</i> nastao je od engl. imenice <i>raven</i> 'gavran', koja je u staroengleskom glasila <i>hræfn</i> .
<i>Razz</i>	nadglednica doma	Riječ <i>razz</i> u engleskom jeziku znači 'zadirzivati' ili 'ismijavati'.
<i>Rupert</i>	učenik na nastavi borbene magije	Osobno ime <i>Rupert</i> potječe iz germanskoga <i>hrothi</i> 'slava' i <i>berht</i> 'svijetao', dakle 'svijetla slava'.

Imena književnih likova	Uloga književnoga lika u romanu	Moguća etimologija i etiologija antroponima
<i>Russell the Bold</i>	(Russell Hrabri) lik iz neke knjige	U pregledanim izvorima potvrđeno je englesko osobno ime i prezime <i>Russell</i> – prezime potječe od normanske riječi <i>rousel</i> ‘mali crveni’ (od starofrancuskoga <i>rous</i> ‘crven’), a osobno ime nastalo je od prezimena. <i>The Bold</i> ‘Hrabri’ nadimak je nastao kao prijevod iz nepostojećega jezika u engleski.
<i>Shadye</i>	ludi čarobnjak, nekromant	Antroponim <i>Shadye</i> podsjeća na engl. sintagmu <i>shady eyes</i> , koja se odnosi na izgled očiju kad se nanese šminka, a sama riječ <i>shady</i> u engleskom jeziku označava nekoga komu se ne može vjerovati.
<i>Thande</i>	profesor alkemije	Antroponim <i>Thande</i> možemo pronaći u Indiji i Keniji. Na nekim jezicima u Indiji <i>thande</i> znači ‘otac’. Simbolički, ovaj bi književni lik trebao predstavljati očinski ideal, no zapravo je osoba koja obožava istraživanja na polju alkemije i ponekad se koristi učenicima kao pokusnim kunićima.
<i>Torquemada</i>	profesor vidarstva	U pregledanim izvorima nismo naišli na potvrdu antroponima <i>Torquemada</i> . Međutim, postoji ojkonom <i>Torquemada</i> – ime gradića u Španjolskoj. Vjeruje se da je ondje rođen veliki inkvizitor Tomás de Torquemada. Povezanost imena književnoga lika s gradićem <i>Torquemada</i> nije jasna. Možemo pretpostaviti da je autor trebao zvučno osobno ime za profesora.

Imena književnih likova	Uloga književnoga lika u romanu	Moguća etimologija i etiologija antroponima
<i>Void</i>	čarobnjak	Antroponim <i>Void</i> može se dovesti u vezu s riječi <i>void</i> , koja u engleskom, uz ostalo, znači 'praznina'. Iako se čarobnjak <i>Void</i> u početku prikazuje kao dobrohotan, poslije doznajemo da je njegova namjera sve vrijeme bila zavladata svijetom. Njegovo bi ime simbolički moglo označavati osobu bez empatije.
<i>Warden</i>	homunkulus (u alkemiji umjetno stvoren čovjek)	U engleskom jeziku imenica <i>warden</i> znači 'čuvar'. U romanu je <i>Warden</i> vjerojatno nadimak umjetno stvorenoj osobi.
<i>Yeller</i>	general	Antroponim <i>Yaller</i> jest izvedenica od engl. <i>yell</i> 'vikati', pa bi generalovo ime moglo biti motivirano činjenicom da neprekidno više na svoje podređene.
<i>Yodel</i>	trgovac u Dragon's Denu (prodavač čarolija)	U pregledanim izvorima potvrđeno je istoizrazno njemačko prezime. U njemačkom je jeziku riječ <i>yodel</i> imitacijski oblik usklika sreće i vrsta pjevanja.

Tablica 1. Imena književnih likova i njihova uloga u romanu *Schooled in Magic* Christophera G. Nuttalla te moguća etimologija i etiologija

U romanu *Schooled in Magic* pojavljuje se ukupno 38 imena književnih likova. *Emily Sanderson* jedini je lik iz primarnoga svijeta te ona jedina ima osobno ime i prezime, dok jedan lik ima osobno ime i nadimak (*Russell the Bold*).

Ne računajući antroponimijsku formulu *Emily Sanderson*, čak sedam antroponima (odnosno riječi od kojih su nastali) potječe iz engleskoga jezika, pet ih potječe iz keltskoga, po četiri iz grčkoga i latinskoga, po tri iz drugih romanskih i germanskih jezika, sedam je izvedenica iz nekih od postojećih jezika, jedno ime potječe iz havajskoga, jedno iz arapskoga, te po jedno iz nekih od jezika iz Indije (ili možda Kenije) te Pakistana. Svi antroponimi potječu iz stvarnih jezika primarnoga svijeta. Budući da je riječ o sekundarnom svijetu u kojem se ne govori nijedan od navedenih jezika, imenovanje likova logički je pogrešno i nemoguće.

Neki autori fantastike svim glavnim likovima nadijevaju imena s izrazitim simboličkim nabojem, no Nuttall to ne čini uvijek. Osim *Emily*, u svim romanima u seriji pojavljuju se *Alassa* i *Imaiqah*. Od 37 književnih likova, njih 20 ima imena koja nemaju očigledno simboličko značenje.

Emily odmah na početku prvoga romana iz serije dobiva nadimak *Child of Destiny* (*Dijete Sudbine*). Prema nekim proročanstvima *Dijete Sudbine* povest će sile dobra u borbu protiv apokaliptičnoga događaja nazvana *the Harrowing* (slobodno prevedeno: 'mrcvarenje'), međutim, taj se događaj više ne spominje. *Dijete Sudbine* igra je riječima kojom je neki demon prevario nekromanta Shadyea: Emilyna majka zove se *Destiny* 'Sudbina' te je demon oteo Emily jer je ona u doslovnom smislu bila „dijete Sudbine”.

Dvadeset i četvrti dio serije dobio je upravo taj naslov – *Child of Destiny* 'Dijete Sudbine', ali ovdje se ne misli na Emilynu majku.

2.2. Antroponimija romana *Child of Destiny* Christophera G. Nuttalla

U dvadeset i četvrtom romanu iz serije *Schooled in Magic* – *Child of Destiny*, spominju se gotovo svi važniji likovi iz prethodnih romana te nekoliko novih likova. Antroponimiju potonjih te ulogu u romanu i vjerojatnu etimologiju donosimo u Tablici 2.

Imena književnih likova	Uloga književnoga lika u romanu	Moguća etimologija i etiologija antroponima
<i>Aiden</i>	novinarka, članica pokreta Levellers	<i>Aiden</i> je inačica osobnoga imena <i>Aidan</i> (< staroirsko <i>Áedán</i> 'mala vatra'). U povijesti je to bilo ime kralja Dál Riata (Irska, 6. stoljeće). Međutim, ime <i>Aidenn</i> pojavljuje se, primjerice, u pjesmi E. A. Poea <i>The Raven</i> . Ono se dovodi u vezu s riječju <i>Eden</i> 'raj' (od hebrejskoga <i>éden</i> , odnosno arapskoga 'adn). Simbolički gledano, lik iz romana teži promjeni svijeta nabolje, teži stvaranju „raja na zemlji”. Književni lik, žena, nosi muško ime jer se pretvara da je muškarac kako bi ju ljudi ozbiljno shvaćali.
<i>Alexis</i>	Alassin djed	Osobno ime <i>Alexis</i> nastalo je od grčkoga imena Ἀλέξις (<i>Alexis</i>), izvedenoga iz glagola ἀλέξω (<i>alexo</i> , što znači 'braniti' ili 'pomagati'). <i>Alexis</i> je ime više bizantskih careva. Zanimljivo je da je izvorno riječ o muškom imenu, a u anglosaskom svijetu postalo je ženskim imenom.

Imena književnih likova	Uloga književnoga lika u romanu	Moguća etimologija i etiologija antroponima
<i>Aurelius</i>	bivši ravnatelj škole magije Mountaintop	Osobno ime <i>Aurelius</i> dolazi od latinske riječi <i>aureus</i> ‘zlatan; sjajan’, što bi trebalo imati pozitivno simboličko značenje. Emily jednom prilikom Aureliusa opisuje kao da „sjaji od svjetla i moći”, pa bi mogla biti riječ o nekoj vrsti usporedbe.
<i>Barb</i>	čarobnica	<i>Barb</i> je pokraćenica osobnoga imena <i>Barbara</i> , koje potječe iz grčke riječi βάρβαρος (<i>barbaros</i> ‘stran’). Poveznica s imenom književnoga lika nije jasna. Moguće je da je autor ime ovom liku nadjenio po urednici nekih od svojih romana (<i>Barb Caffrey</i>) izražavajući joj na taj način zahvalnost.
<i>Boscha</i>	bivši ravnatelj Whitehalla	Antroponim <i>Boscha</i> možda se može dovesti u vezu s nizozemskom riječi <i>bosch</i> ‘šuma’. Usp. i sličnu englesku riječ <i>bush</i> ‘žbunje’.
<i>Caleb</i>	Emilyn momak prije Jana	Etimologija antroponima <i>Caleb</i> nije u potpunosti jasna – postoje tri mogućnosti (povezane s hebrejskim jezikom): <i>kelev</i> znači ‘pas’, <i>kal</i> znači ‘čitav, sveukupan’, a <i>lev</i> znači ‘srce’. U <i>Starom zavjetu</i> anglicirano osobno ime <i>Caleb</i> ime je jednoga od dvanaest izaslanika koje je Mojsije poslao u Kanaan. Od svih Izraelita koji su napustili Egipat s Mojsijem, jedino su Caleb i Joshua vidjeli Obećanu Zemlju.
<i>Casper</i>	Calebov brat, poginuo prije	Osobno ime <i>Casper</i> nastalo je od lat. <i>Gaspar</i> , a to od hebrejskoga <i>gizbar</i> ‘rizničar’, što je od perzijskoga <i>ganzabara</i> . <i>Gaspar</i> je jedan od triju mudraca koji su se došli pokloniti novorođenomu Isusu.

Imena književnih likova	Uloga književnoga lika u romanu	Moguća etimologija i etiologija antroponima
<i>Dater</i>	princ Alluvije, suprug kraljice Marije iz Kraljevine Crvene Ruže	U pregledanim izvorima potvrđeno je američko prezime <i>Dater</i> (<i>Ancestry.com</i> s. v. <i>Dater Family History</i>). Njegova je etimologija nejasna – engleska imenica <i>dater</i> označava osobu koja nešto obilježava datumom ili koja često izlazi (radi druženja).
<i>Destiny</i>	Emilyna majka	Osobno ime <i>Destiny</i> nastalo je iz latinskoga <i>destinare</i> ‘odrediti’, što je izvedeno iz <i>stare</i> ‘stajati’. Na engleskom znači ‘sudbina’, a kao osobno ime počinje se koristiti tek u 20. stoljeću.
<i>Dua Kepala</i>	nekromant	Dvorječni antroponim <i>Dua Kepala</i> nastao je od malajskih riječi <i>dua</i> ‘dva’ i <i>kepala</i> ‘glava’, dakle: ‘dvije glave’. Zacijelo je motiviran činjenicom da je ovaj nekromant podijelio svoju svijest i tijelo na dva dijela.
<i>Eve</i>	princeza Dragore	Osobno ime <i>Eve</i> nastalo je od hebrejskoga imena <i>hawwah</i> , koje je izvedeno iz glagola <i>chawah</i> ‘disati’ ili iz glagola <i>chayah</i> ‘živjeti’. Prema Bibliji riječ je o imenu prve žene.
<i>Frieda</i>	učenica, Emilyna štićenica	Osobno ime <i>Frieda</i> potječe iz staronjemačke riječi <i>fridu</i> ‘mir’. U nordijskim jezicima dolazi od staronordijske riječi <i>fríðr</i> ‘lijep, voljen’. <i>Frieda</i> je osoba koja je mnogo propatila u životu, pa bi se moglo reći da ona u simboličkom smislu traži mir.
<i>Fulvia</i>	Melissina teta, bivša glavarica obitelji Ashworth	Antroponim <i>Fulvia</i> dovodi se u vezu s rimskim rodovskim imenom <i>Fulvius</i> (iz latinskoga <i>fulvus</i> ‘žut’, ‘žutosmeđ’).

Imena književnih likova	Uloga književnoga lika u romanu	Moguća etimologija i etiologija antroponima
<i>Giles</i>	učenik u Whitehallu	Antroponim <i>Giles</i> može se dovesti u vezu s lat. <i>Aegidius</i> , što je izvedeno iz grčkoga αἰγίδιον (<i>aigidion</i> , što znači 'kozlič'). V. <i>Academic Dictionaries and Encyclopedias</i> s. v. αἰγίδιον.
<i>Gordian</i>	ravnatelj (<i>Grandmaster</i>) škole magije Whitehall	Antroponim <i>Gordian</i> nastao je od <i>Gordianus</i> 'iz Gordiuma', glavnoga grada Frigije u Maloj Aziji. Poznata je legenda o gordijskom čvoru.
<i>Grey</i>	čarobnjački majstor	Antroponim <i>Grey</i> izrazom je identičan engleskomu prezimenu (< engl. <i>gray</i> 'siv'). To je prezime u času nastanka označavalo osobu sive kose ili sive odjeće. Možda je u romanu riječ o nadimku istoga postanja.
<i>Harold Ashworth</i>	sadašnji glavar obitelji Ashworth	Antroponimijska formula <i>Harold Ashworth</i> sastoji se od osobnoga imena <i>Harold</i> (inačica staroengleskoga osobnoga imena <i>Hereweald</i> , koje je složenica od <i>here</i> 'vojska' i <i>weald</i> 'moćan', dakle 'moćna vojska') i prezimena <i>Ashworth</i> koje je složenica od staroengleskih riječi <i>æsc</i> 'jasen' i <i>worþ</i> 'ograda', 'obor'. <i>Ashworth</i> je i ime grada u Lancashireu. Osobno ime <i>Harold</i> čini se primjereno glavaru moćne čarobnjačke obitelji.
<i>Hoban</i>	Friedin momak	Antroponim <i>Hoban</i> anglicizirani je lik irskoga Ó hÚbáin 'potomak Úbána', pri čemu njegovo točno podrijetlo nije poznato.
<i>Holly</i>	nekromantica	Antroponim <i>Holly</i> nastao je od engleske riječi <i>holly</i> ('božikovina', jedan od simbola Božića), a to iz staroengleskoga <i>holen</i> 'bodljikavo grmlje'.
<i>Jair</i>	zapovjednik pobunjenika, „prvi govornik” (<i>the First Speaker</i>)	Osobno ime <i>Jair</i> dovodi se u vezu s hebrejskim 'or 'on sjaji'. U <i>Starom zavjetu</i> jedan od izraelitskih sudaca i Manaševov sin nose to ime.

Imena književnih likova	Uloga književnoga lika u romanu	Moguća etimologija i etiologija antroponima
<i>Jan</i>	Emilyn momak, čarobnjak	<i>Jan</i> je inačica osobnoga imena <i>John</i> . Izvorno je riječ o hebrejskom imenu <i>Yoḥanan</i> , koje znači 'Bog je milostiv'.
<i>Jorlem</i>	bivši kralj Alluvije	Osobno ime <i>Jorlem</i> potvrđeno je u antroponimiji arapskih i latinskoameričkih zemalja, a podrijetlo mu nije poznato.
<i>Juliet</i>	pratiteljica kraljice Mariah, neplemkinja	Osobno ime <i>Juliet</i> prvi je upotrijebio Shakespeare. Riječ je o angliziranu liku imena <i>Giulietta</i> (tal.) ili <i>Juliette</i> (fr.), odnosno o ženskom liku rimskoga rodovskoga imena <i>Julius</i> . Etiologija nije jasna (možda je riječ o izvedenici od imena rimskoga boga <i>Jupitera</i>).
<i>Lillian</i>	osoba koju je prevarila Nanette	<i>Lillian</i> je vjerojatno inačica osobnoga imena <i>Elizabeth</i> (od grčkoga <i>Elisabeth</i> , a to od hebrejskoga 'elišeba' 'Bog je njezina zakletva') ili je pak nastalo od osobnoga imena <i>Lily</i> (od latinskoga <i>lilium</i> 'ljljan').
<i>Lucknow</i>	čarobnjački majstor	U pregledanim izvorima nismo našli potvrđen antroponim <i>Lucknow</i> , nego samo ojkonim <i>Lucknow</i> (ime grada u sjevernoj Indiji; glavni grad savezne države Uttar Pradesh) (<i>Merriam-Webster</i> s. v. <i>Lucknow</i>).
<i>Lydia</i>	učenica u Whitehallu	Osobno ime <i>Lydia</i> označava osobu iz <i>Lidije</i> , antičkoga kraljevstva u Maloj Aziji (grč. Λυδία).
<i>Maddy</i>	Voidova služavka	<i>Maddy</i> je inačica engleskoga imena <i>Madeline</i> . Potječe od biblijskoga imena <i>Magdalena</i> , u značenju 'iz Magdale', naselja na obali Galilejskoga jezera. <i>Magdala</i> pak na hebrejskom znači 'toranj'. Budući da je <i>Maddy</i> službovala u Voidovu Tornju, moguće je da je autoru to bio poticaj za odabir imena lika.

Imena književnih likova	Uloga književnoga lika u romanu	Moguća etimologija i etiologija antroponima
<i>Mariah</i>	kraljica Kraljevine Red Rose	<i>Mariah</i> je inačica osobnoga imena <i>Marija</i> (lat. <i>Maria</i> < grč. Μαρία i Μαριάμ < hebr. <i>Mirjam</i>). U Bibliji Marija je Isusova majka. Etiologija hebrejskoga imena nije sigurna. Moguće je da je riječ o egipatskom imenu deriviranom iz <i>mry</i> ‘voljena’. Osobnoimenski lik <i>Mariah</i> zapravo je nov, a postao je popularan zahvaljujući pjevačici <i>Mariah Carey</i> .
<i>Markus</i>	Melissin suprug	<i>Markus</i> je vrlo često osobno ime. Potječe iz latinskoga, a znači ‘posvećen bogu Marsu’. U prvom romanu to je bilo ime školskoga prefekta (u inačici <i>Marcus</i>). <i>Markus</i> je hrabar i odan, ali povezanost s bogom Marsom nije jasna.
<i>Marlena</i>	kraljica Zangarije, Alassina majka	<i>Marlena</i> je spoj (stopljenica) osobnih imena <i>Marija</i> i <i>Magdalena</i> (oba su imena već objašnjena).
<i>Nanette</i>	čarobnica u Voidovoj službi	<i>Nanette</i> je inačica osobnoga imena <i>Anne</i> (francuski), odnosno <i>Anna</i> (engleski). <i>Anna</i> je biblijsko ime (hebr. <i>Hannah</i>). U Bibliji se spominje proročica Ana, koja je prepoznala Isusa kao Mesiju. Moguće je da je <i>Nanette</i> služila Voidu jer je vjerovala u njegove razloge za osvajanje svijeta.
<i>Penny</i>	bivša šegrtkinja Lady Barb	<i>Penny</i> je inačica osobnoga imena <i>Penelope</i> , koje je vjerojatno iz grčkoga πηνέλοψ (<i>penelops</i> ; ‘vrsta patke’) ili složenica od πήνη (<i>pene</i> ; ‘konac’, ‘pređa’) i ὄψ (<i>ops</i> ; ‘lice’, ‘oko’).
<i>Pollack</i>	general, Calebov otac	U pregledanim izvorima potvrđeno je prezime <i>Pollack</i> i naziv ribe <i>pollock</i> (<i>Pollachius</i>). Riječ <i>pollack</i> dolazi od srednjoengleskoga <i>poullok</i> , što bi moglo biti izvedeno iz škotskoga <i>pollag</i> ili irskoga <i>pollóg</i> . V. <i>Merriam-Webster</i> s. v. <i>pollack</i> .

Imena književnih likova	Uloga književnoga lika u romanu	Moguća etimologija i etiologija antroponima
<i>Randor</i>	kralj Zangarije	Kralj osobnoga imena <i>Randor</i> lik je koji se pojavljuje u franšizi (koja se sastoji od filma, crtića, stripova, figurica...) <i>Masters of the Universe</i> 'Gospodari svemira', gdje je kralj Eternije i otac glavnoga junaka He-Mana (<i>Wikipedia</i> s. v. <i>King Randor</i>). Možemo pretpostaviti da je <i>Randor</i> bio autorov omiljeni lik iz djetinjstva.
<i>Rangka</i>	nekromant	Antroponim <i>Rangka</i> mogao je nastati onimizacijom malezijske imenice koja znači 'kostur'.
<i>Richard</i>	zangarijski časnik	Osobno ime <i>Richard</i> složenica je od starogermanskih osnova <i>rih</i> 'vladar; kralj' i <i>hart</i> 'čvrst; hrabar', dakle 'hrabar vladar'. Ovaj časnik iskazao je veliku hrabrost u nizu bitaka, pa je vjerojatno zbog toga dobio ime <i>Richard</i> .
<i>Sienna</i>	Calebova majka, supruga generala Pollacka	Antroponim <i>Sienna</i> izrazom je vrlo sličan ojkonomu <i>Siena</i> (grad u Italiji vjerojatno tako nazvan po galskom plemenu <i>Seneones</i> koje je živjelo na tom području).
<i>Silent</i>	v. Nanette (koja se pretvara da je Emilyna služavka)	Engleski pridjev <i>silent</i> znači 'tih'. Riječ je o prijevodu na engleski s nepostojećega jezika sekundarnoga svijeta. Književni lik imenovan <i>Silent</i> gotovo uopće ne govori te je zacijelo riječ o nadimku ili pseudonimu.
<i>Simmons</i>	kralj neke države	<i>Simmons</i> je inačica osobnoga imena <i>Simon</i> (< grčki Σιμων, odnosno hebrejski <i>Shim'on</i> 'Bog je čuo'). <i>Simmons</i> je i uobičajeno angloameričko prezime.

Imena književnih likova	Uloga književnoga lika u romanu	Moguća etimologija i etiologija antroponima
<i>Tallinn</i>	zangarijski časnik	U pregledanim izvorima nismo naišli na potvrdu antroponima <i>Tallinn</i> , nego samo na ojkonime sličnoga izraza: <i>Tallinn</i> (ime glavnoga grada Estonije) i <i>Talin</i> (ime grada u Armeniji). Etiologija je armenske riječi nepoznata, a etimologija estonske riječi mogla bi biti povezana sa staroestonskim riječima koje znače ‘danski’, ‘zima’ ili ‘dvorac’.
<i>Wolfe</i>	čarobnjački majstor iz daleke prošlosti	<i>Wolfe</i> je inačica je osobnoga imena <i>Wolf</i> (<i>Vuk</i>). Ime je primjereno za moćnoga i hrabroga čarobnjaka koji voli eksperimentirati.
<i>Zed</i>	ravnatelj (<i>MageMaster</i>) škole magije Mountaintop	<i>Zed</i> je pokraćenica biblijskoga osobnoga imena <i>Zedekiah</i> , koje dolazi iz hebrejskoga imena <i>Tzidqiyahu</i> , što znači ‘pravda Jahvina’. <i>Zed</i> je preuzeo upravu škole nakon smrti ravnatelja <i>Aureliusa</i> i u simboličkom smislu „donio pravdu” u školu u kojoj se po <i>Aureliusovu</i> nalogu crpila energija iz ondje zatočenih učenika.

Tablica 2. Imena književnih likova i njihova uloga u romanu *Child of Destiny* Christophera G. Nuttalla te moguća etimologija i etiologija

U romanu *Child of Destiny* pojavljuje se velik broj antroponima hebrejskoga podrijetla (čak 9, odnosno 21%), a jednako kao i u prvom romanu iz serije, *Schooled in Magic*, većina antroponima potječe iz engleskoga, grčkoga i latinskoga jezika te iz keltskih jezika. Međutim, i dalje je riječ o imenima koja su logički nemoguća jer se u sekundarnom svijetu ne govori ni jednim od ovozemaljskih jezika.

Povezanost između doimenskoga značenja riječi na kojima se temelje antroponimi i likova koji se njima imenuju u ovom je romanu još manja nego u prethodno analiziranome. Čak 23 od 42 antroponima ni na koji se način ne mogu povezati sa značajkama likova. U oči upada nekoliko antroponima jednakih ili vrlo sličnih ojkonimima iz primarnoga svijeta (*Lucknow*, *Tallinn*, *Sien(n)a*).

U analiziranim romanima nekoliko je puta istaknuto da jezik i pismo sekundarnoga svijeta nisu jednaki kao u primarnom svijetu. Emily nije trebala učiti

jezik da bi komunicirala s ljudima – to je, dakako, riješeno magijom. Međutim, magija joj nije pomogla u čitanju: »Gotovo da je očekivala prepoznatljivu abecedu, ali kad se toga kasnije prisjetila, shvatila je da je to bilo glupo. Slova u koja je gledala izgledala su kao mješavina arapskih i kineskih: „Ne mogu ih pročitati”« (Nuttall 2014a; preveo K. M.).

U jednom od početnih poglavlja romana *Schooled in Magic* Emily ugleda ključ koji je bio označen grčkim slovom omega (iz nejasnoga razloga autor je naziv toga slova napisao velikim početnim slovom – Omega), no taj je događaj poslije zaboravljen i više se ne spominje bilo kakvo pismo slično ovozemaljskim pismima.

Kad je riječ o imenovanju osoba, pravilo u *Bezimenom svijetu* jest da se nika da ne odaje prezime, a ponekad čak ni osobno ime jer bi to kakav zao čarobnjak mogao iskoristiti protiv nositelja toga imena. Tako se Emily čitavo vrijeme predstavlja samo svojim osobnim imenom, a nikad prezimenom. Međutim, u romanu *Work Experience* Emily mora putovati „inkognito” te svoje ime – koje je prema riječima Lady Barb (jednoga lika u romanu) u *Bezimenom svijetu* vrlo rijetko – zamjenjuje imenom *Millie*, koje je vrlo često. U engleskoj je antroponimiji *Millie* izvedenica iz imena *Emily* te je autor zapravo umjesto temeljnoga lika osobnoga imena upotrijebio njegovu pokraćenicu (inačica *Millie* može se dovesti u vezu i s osobnim imenima *Mildred*, *Millicent*, *Amelia* i *Camilla*.)

Kad Emily upozna *Imaiqah*⁶, čini joj se da osobno ime njezine nove prijateljice „zvuči pomalo arapski”, a iznenadi se kad upozna učenicu imena *Aloha* te pomisli da je možda riječ o „pogrešci u prijevodu” (koji pruža nekakva čarolija). To su jedina dva slučaja u kojima se Emily čudi zbog osobnih imena likova te čak i kad sretno osobe koje nose očigledno engleska imena, više ne izražava svoju nevjericu.

Jednom se, međutim, pita kako je moguće da ljudi nastanjuju i primarni i sekundarni svijet te pretpostavi da su možda u prošlosti bili otvoreni međudimenzijski prolazi te su se ljudi naselili u *Bezimenom svijetu*. To objašnjenje zvuči logično, no ne i uporaba potpuno istih imena u obama svjetovima jer se jasno kaže da se u sekundarnom svijetu ne govori engleski ni bilo koji drugi jezik iz primarnoga svijeta, a ne koristi se ni bilo koje poznato pismo (uz iznimku slova omega iz grčkoga alfabeta). U romanu *Past Tense* Emily putuje tisuću godina u prošlost te ondje sreće ljude koji također nose posve ista osobna imena kao i u primarnom svijetu i tomu se uopće ne čudi.

⁶ Budući da se u sekundarnom svijetu ne upotrebljavaju jezici iz primarnoga svijeta, nisu nam poznate ni morfološke značajke ovoga konkretnoga imena (pa ne znamo ni glasi li akuzativ *Imaiqu*).

3. Trilogija *Araton* Olivera Franića

Araton je fantastična trilogija Olivera Franića opsega većega od dvije tisuće stranica. Trilogiju čine: *Tajna Aratona*, *Čuvar tajne Aratona* i *Kinel sa zvijezda* (2004.). Prema autorovim riječima u uvodu, pisanje trilogije trajalo je vrlo dugo, više od dvadeset godina, a i na prvi se pogled vidi da je u stvaranje sekundarnoga svijeta uloženo mnogo truda, što se naročito očituje u bogatstvu imena, titula, naziva kulturnih artefakata, naziva životinja, biljka, raznih proizvoda itd.

Na kraju svake knjige nalaze se ovi prilozi:

a) »Imenik osoba na Aratonu« – popis imena književnih likova (12 stranica, 228 likova)

b) »Rječnik zemljopisnih pojmova na Aratonu« – popis toponima (21 stranica, 373 toponima)

c) »Rječnik aratonskih pojmova« s mnogim ostalim onimima (14 stranica, 275 pojmova).

Zbog prostornoga ograničenja ovdje ne možemo navesti sve antroponime, već ćemo u tablicu uvrstiti imena prvih dvadeset i osam književnih likova koji se spominju u *Imeniku osoba na Aratonu*, što će nam biti dovoljno za izvođenje određenih zaključaka. Prije same analize antroponima, objasniti ćemo dva onima koji se pojavljuju u naslovima knjiga.

Araton – kozmonim, planet na kojem se radnja događa – mrežna pretraga pokazuje nam da je *Araton* prezime, doduše rijetko (ne pojavljuje se u oxfordskim rječnicima). Na nekim mrežnim stranicama tvrdi se da je riječ o imenu jednoga od sedam anđela koji vladaju nebom (usp. *Angelicpedia* s. v. *List of Angels*). *Araton* je također ime robne marke pseće hrane, koju proizvodi litavska tvrtka Akvatera.

Kinel – teonim, vrhovno božanstvo *Aratona*. *Kinel* je prezime u Hrvatskoj i ime grada u Samarskoj oblasti u Rusiji. *Kinnel* je angloameričko prezime koje bi moglo potjecati iz njemačkoga jezika (ne nalazi se u oxfordskim rječnicima).⁷

Autor je pojedine antroponime ispisao u uglatim zagradama i to objasnio značajkom izmišljenoga „linitškoga” jezika: »Linitška imena i pojmovi u ovoj knjizi ne odražavaju doslovno izvorno linitško pismo, jer se u njoj ne koristi posebni znak za udvostručenje. Na ovom mjestu to je donekle ispravljeno. Kod pojmova kod kojih postoji takova razlika, u uglatim zagradama je znak udvostručenja u linitškom pismu predstavljen dvostrukim slovom« (Franić 2004b: 719).

Iz citata možemo zaključiti da je autor imena u tekstu romana transkribirao, a u popisima imena i pojmova na kraju svake knjige dodao dvostruka slova (za

⁷ »Moguće je da je riječ o izmijenjenu obliku njemačkoga hipokoristika *Kühnel* (od osobnoga imena *Konrad*) ili od hipokoristika *Künne* (od ženskoga osobnoga imena *Kunigunde*, koje je bilo popularno u srednjem vijeku« (*Ancestry.com* s. v. *Kinnel Family History*, preveo K. M.).

suglasnike) koji su značajka linitiskoga pisma, međutim, ne navodi izgovaraju li se dvostrukim slovima predstavljeni suglasnici na kakav poseban način.

3.1. Dio antroponimije trilogije *Araton* Olivera Franića

U Tablici 3 donosimo imena prvih dvadeset i osam književnih likova iz »Imenika osoba na Aratonu«.

Antroponimi iz trilogije <i>Araton</i>	Objašnjenje dano u prilogu romana	Sličnost sa stvarnim onimima ili drugim pojmovima
<i>Aafski Krvnik</i>	fandsko ime koje je Faan, Saurova Smrt, dao Irilu Toktasu	<i>AAF</i> se koristi kao pokrata za mnoge stvarne pojmove.
<i>Ab Arama</i>	drevni upravitelj Linita u Dorimoru prije Aba Otikara	<i>Ab</i> je, primjerice, jedanaesti mjesec židovske građanske i peti vjerske godine (srpanj – kolovoz) (HE s. v. <i>ab</i>). <i>Arama</i> je ime grada u Baskiji (u Španjolskoj).
<i>Ab Atadar</i>	najpoznatiji putopisac među Linitima, napisao 'Linitске zemlje i gradovi', 'Prometnice u Linitским zemljama', 'Živi svijet Linesa', 'Liniti, njihovi običaji, sličnosti i razlike' i druga djela	<i>Atadar</i> je ime zajednice u Bangladešu te ime robne marke lijeka.
<i>Ab Dardan</i>	korimorski junak, ranio ingara Intala Arhaboka	<i>Dardan</i> je albansko muško osobno ime, a ujedno i osobno ime mitskoga kralja iz Male Azije (sin Zeusov, osnivač trojanske kraljevske dinastije...) (HE s. v. <i>Dardan</i>).
<i>Ab Otikar</i>	Prvi upravitelj Alarima u Irilinu (48. – 69. g. D. R. ⁸), koji naslov ingara još nije nosio	<i>Otikar</i> je prezime koje nalazimo u Indiji.

⁸ D. R. je pokrata za »Drugo razdoblje» u kalendaru planeta Araton.

Antroponimi iz trilogije <i>Araton</i>	Objašnjenje dano u prilogu romana	Sličnost sa stvarnim onimima ili drugim pojmovima
<i>Adan Eremtan</i> [<i>Addan</i> <i>Erremtan</i>]	Argar u Indultalu za upada Atagijeva (541. g. D. R.)	<i>Adan</i> je ime pokrajine u Jemenu (u nas <i>Aden</i>) (HE s. v. <i>Aden</i>). <i>Eremtan</i> (<i>éremtan</i>) jest imenica u mađarskom jeziku koja znači 'faleristika'. Ovdje je vjerojatno riječ o slučajnoj izraznoj podudarnosti imenske sastavnice i mađarske opće imenice.
<i>Adar Artan</i> [<i>Addar</i>]	Toktasov haman u Čuvarima Vjere	<i>Adar</i> (asirsko-babilonski <i>addaru</i> , hebr. <i>adār</i>) naziv je dvanaestoga mjeseca babilonskoga i šestoga mjeseca židovskoga kalendara (veljača – ožujak). Dana 14. i 15. adara slavi se židovski blagdan Purim (HE s. v. <i>Adar</i>). <i>Artan</i> može biti osobno ime ili prezime (čini se albanskoga i somalijskoga podrijetla), a također je ime rijeke u Rumunjskoj (<i>Wikipedia</i> s. v. <i>Artan</i>). <i>Arta</i> (novogrčki Ἄρτα) jest ime grada i upravnoga središta istoimene pokrajine u južnom Epiru u Grčkoj (HE s. v. <i>Arta</i>).
<i>Adar Garidan</i> [<i>Addar</i>]	Ingar u Tartasu, 498. – 504. g. D. R.	<i>Garidan</i> je prezime te ime likova iz videoigrice <i>Pathfinder</i> i <i>Warcraft</i> .
<i>Adar Ingal</i> [<i>Addar</i>]	otac Ira Indara, pao na Tehetu u Zemljama smrti	<i>Ingal</i> je ime grada u Nigeru te ime kompanije u Australiji.
<i>Adar Irkol-Garsit</i> [<i>Addar</i>]	Ingar u Alarimu (79. – 103. g. D. R.)	<i>Irkol</i> je ime rudnika urana u Kazahstanu. <i>Garsit</i> je ime lika iz videoigrice <i>Runes of Magic</i> .
<i>Adar Korak</i> [<i>Addar</i> <i>Korrak</i>]	korimorski vojskovođa, osvojio Nandor 543. g. D. R. nakon što je spalio svoje brodove	<i>Korak</i> je višeznačna imenica u hrvatskom jeziku. Uz ostalo to je naziv stare mjerne jedinice za duljinu.
<i>Adar Ter-Gordor</i> [<i>Addar</i>]	utemeljivač Arola u Arkoru	<i>Ter</i> je hrvatsko prezime i element armenskih prezimena.

Antroponimi iz trilogije <i>Araton</i>	Objašnjenje dano u prilogu romana	Sličnost sa stvarnim onimima ili drugim pojmovima
<i>Adara Gard</i>	učenica Arama Tara za dil-indula u Iladonu	<i>Adara</i> je ime zvijezde (druge po sjaju u zviježđu Veliki pas) (HE s. v. <i>Adara</i>). <i>Gard</i> je višeznačna imenica u hrvatskom jeziku te ime rijeke i departmana u Francuskoj (HE s. v. <i>Gard</i>).
<i>Adaz Karigal</i>	tartaški dorman u Ondolu, podigao Adad, Veliki zid. Omiljeni pjesnik iz Gar-Altasa	<i>Adaz</i> je ime pjevača iz Nigerije. <i>Karigal</i> je prezime rabina Raphaela Haijma Isaaca Karigala (1733. – 1777.).
<i>Adgar Verdaul</i>	mislilac iz Tartasa, napisao 'Crtice iz ordonske povijesti', 'O prorocima i proricanju', 'O dil-indulima koje pamtimo', 'O svijetu u kojem živimo' i druga djela	<i>Adgar</i> je ime investicijske kompanije iz Poljske. Vjerojatno je riječ o inačici anglosaskoga osobnoga imena Edgar. U njemačkom jeziku postoji glagol <i>verdauen</i> 'probaviti' i pridjev <i>verdaulich</i> 'probavljiv'. U pregledanim izvorima nismo naišli na riječ <i>verdaul</i> .
<i>Adir Galara</i> [<i>Addir</i>]	pjevačica i zabavljačica u domu Ree Renon	<i>Adir</i> je često hebrejsko osobno ime, a znači 'snažan; moćan' (također se koristi kao atribut kojim se označava Božja moć i snaga). <i>Galara</i> je ime robne marke lijeka, a <i>Galar</i> je ime gradića u Španjolskoj.
<i>Adna</i>	Inolsil i dil-indul, pao u Gulkoru 490. g. D. R.	<i>Adna</i> je ženska inačica muškoga osobnoga imena <i>Adnan</i> koje na arapskom znači 'naseljenik' (prema islamskoj tradiciji, <i>Adnan</i> je bio predak proroka Muhameda). <i>Adna</i> je također osobno ime pjevačice iz Švedske.

Antroponimi iz trilogije <i>Araton</i>	Objašnjenje dano u prilogu romana	Sličnost sa stvarnim onimima ili drugim pojmovima
<i>Adon Hariman</i>	Haman Ragarov u Aranimu	<i>Adon</i> je osobno ime franačkoga kroničara i nadbiskupa iz 9. stoljeća (HE s. v. <i>Adon</i>). <i>Hariman</i> je staronjemačka inačica muškoga osobnoga imena <i>Herman</i> , koje je složenica od <i>heri</i> 'vojska' i <i>man</i> 'muškarac; čovjek'.
<i>Adran</i>	ingar u Tartasu (249. – 269. g. D. R.)	<i>Adran</i> je inačica osobnoga imena <i>Adrian</i> , odnosno <i>Hadrian</i> .
<i>Ag Azara</i>	ingar u Tartasu, 412. – 448. g. D. R.	<i>Ag</i> je kemijski simbol za srebro. <i>Azara</i> je možda ženska inačica muškoga osobnoga imena <i>Azar</i> , što na perzijskom znači 'vatra'.
<i>Ag Namas</i>	najveći ordonski junak, dil-indul koji je branio Vetel	Možda se antroponimska sastavnica <i>Namas</i> može dovesti u vezu pozdravom <i>Namaste</i> , koji se koristi u Indiji i drugim južnoazijskim zemljama, a u doslovnom prijevodu sa sanskrta znači 'pozdravljam te' ili 'klanjam ti se'. <i>Nāmaş</i> je ime sela u Rumunjskoj.
<i>Ag Rastan</i>	zapovjednik utvrde i dorman u Galigalu	<i>Rastan</i> je videoigrice nazvana po glavnom junaku, ratniku Rastanu. <i>Al-Rastan</i> je ime grada u Siriji.
<i>Ag Tarvar</i>	slikar iz Gar-Altasa s početka stoljeća	Postoji mnogo izraza sličnih liku <i>Tarvar</i> : <i>tarwar</i> je naziv biljke <i>Cassia auriculata</i> , koja raste u Indiji i drugdje u Aziji; <i>tarvaar</i> na perzijskom znači 'mač' (<i>Sufinama – Persian Dictionary</i> s. v. <i>Tarvar</i>); <i>Tarver</i> je englesko prezime nejasnoga podrijetla koje se pojavljuje i kao <i>Tarvar</i> itd.
<i>Agan Agan</i>	junak iz Vetela, na Valvali zapovijedao Tridesetom arulskom agmom 'Adad'	<i>Ağan</i> u turskom jeziku znači 'zvijezda padalica' (<i>Tureng Dictionary</i> s. v. <i>ağan</i>). <i>Āgan</i> je muslimansko muško osobno ime (Škaljić 1966 s. v. <i>Āgan</i>).

Antroponimi iz trilogije <i>Araton</i>	Objašnjenje dano u prilogu romana	Sličnost sa stvarnim onimima ili drugim pojmovima
<i>Agar Atadir</i> [Aggar]	ingar u Alarimu, 288. – 316. g. D. R.	<i>Agar</i> (malajski <i>agaragar</i>) jest osušeni ekstrakt nekih morskih algi (HE s. v. <i>agar</i>).
<i>Agar Irdad</i> [Aggar]	slavni dil-indul iz Arula, upavitelj Irkol-Gija u Ondolu	<i>Irdad</i> je ime naselja u Afganistanu.
<i>Aginor Az</i>	ingar u Tartasu, 332. – 349. g. D. R.	<i>Aginor</i> je ime književnoga lika iz serije romana <i>A Wheel of Time</i> Roberta Jordana. <i>Az</i> je naziv za prvi grafem staroslavenske glagoljične i ćirilичne azbuke kojim se bilježi samoglasnik <i>a</i> i brojevna vrijednost <i>jedan</i> . Staroslavenska riječ <i>azъ</i> osobna je zamjenica (hrv. <i>ja</i>) (HE s. v. <i>az</i>).
<i>Ahad Parara</i>	jaka ingara u Tartasu (307. – 332. g. D. R.)	<i>Ahad Ha-Am</i> [<i>axa'd haa'm</i>] (hebrejski: 'jedan iz naroda') pseudonim je <i>Ashera Ginzberga</i> , židovskoga književnika (Skvira/Kijev, 18. kolovoza 1856. – Tel Aviv, 2. siječnja 1927.) (HE s. v. <i>Ahad Ha-Am</i>). <i>Parara</i> je osobno ime iz australskoga aboridžinskoga jezika naroda <i>Pintupi</i> .

Tablica 3. Antroponimi trilogije *Araton* Olivera Franića

Imena književnih likova u *Aratonu* najčešće imaju dvije sastavnice. Autor ne objašnjava kojim antroponimijskim kategorijama one pripadaju, pa ne možemo sa sigurnošću reći što je osobno ime, a što prezime ili nadimak.

Tablica nam zorno pokazuje da svaki antroponim koji je autor odabrao ima svoj leksički (ne nužno antroponimijski) ekvivalent u nekom od stvarnih jezika primarnoga svijeta. Međutim, velika je većina onima međusobno posve nepovezana – malo je vjerojatno da je autor nekomu dao ime prema lijekovima, ekstraktima, videoigricama i drugim pojmovima koji s romanom nemaju nikakve veze. Postoji nekoliko iznimaka – iz autorova životopisa (u predgovoru knjige) doznajemo da je više godina radio u Siriji i doista, neki od onima to odražavaju jer su arapskoga ili hebrejskoga podrijetla.

S druge pak strane, moguća etimologija antroponima koje autor nadijeva svojim likovima gotovo nikad ne iskazuje bilo kakvo simboličko značenje, a ako se to ipak dogodi, etimološko značenje imena i karakteristike likova nisu povezani.

Kao moguću iznimku navest ćemo ime glavne junakinje. Ona se zove *Rea Renon*. *Rea* je ortografski lik imena *Rhea*, koje potječe iz starogrčkoga, a etimologija mu je nesigurna. Moguće je da je povezano s glagolom *ῥέω* (*reo*, što znači 'teći'), ili *ῥρα* (*era*, što znači 'tlo'). Valja napomenuti da je u grčkoj mitologiji *Rea* (ili *Rhea*) bila titanica, Kronosova supruga i majka Zeusa, Posejdona, Hada i još nekih bogova i boginja, dok je u rimskoj mitologiji *Rhea Silvia* bila majka Romula i Rema, legendarnih utemeljitelja Rima. To nam pokazuje da je ime ovoga lika izrazito simbolički nabijeno. *Renon* je pak ime općine u Južnom Tirolu (u Italiji; njemačko ime općine jest *Ritten*), prezime, ime farmaceutske kompanije i još ponešto. Prema nekim mrežnim izvorima *Renon* je izvedenica iz hebrejskoga imena *Raanan* 'bujan' (*Baby Names Pedia* s. v. *Raanan*). Moguće je da je riječ o autorovoj namjeri da *Reu* imenom označi kao 'bujnu' u smislu njezine ljepote.

Glavni junak trilogije jest *Dir Moros*. Postoji regija *Dir* u Pakistanu, ali je vjerojatno riječ o slučajnoj podudarnosti imenskih izraza. *Moros* je božanstvo iz grčke mitologije koje naviješta zlu sudbinu i šalje smrtnike u propast, a također ljudima daje sposobnost da predvide vlastitu smrt. *Moros* je sin boginje *Nyx*, koja je personifikacija noći. Ime mu potječe od grčke imenice *μόρος* koja znači 'zla sudbina'. *Dir Moros* i *Rea Renon* imaju imena koja dijelom potječu iz grčke mitologije i vjerojatno nije riječ o slučajnosti, nego o namjernoj poredbi glavnih junaka sa starogrčkim mitološkim bićima.

Obratimo li pozornost na cjelovit popis imena književnih likova, vidimo da od njih 228 čak 57 počinje slovom *a*, 48 slovom *o* i 32 slovom *i*. Znatnije su zastupljena još početna slova *d* (15), *g* (12), *k* (11) i *h* (10). Vrlo malo antroponima počinje slovom *r* (9), *z* (6), *n* (5), *u* (4), *t* (3), *f* (3), *m* (2) i *b* (2). Slovima *e*, *l*, *s* i *v* počinje samo po jedan antroponim, a imena s početnim slovima *c*, *j*, i *p* uopće nema. Nekoliko antroponima „prijevodi” su s nepostojećega „linitskoga” jezika na hrvatski. S motrišta čitatelja, velik broj sličnih onima koji počinju slovima *a*, *o* ili *i* zahtijeva ili izvanredno pamćenje ili neprekidno listanje po rječnicima na kraju svakoga romana.

Autor je potpuno izbjegao hrvatske glasove i pripadajuća im slova *č*, *ć*, *š*, *ž*, *đ* i *dž*. Time je izbjegao ortografsku nekonzistentnost koja prevladava u većini hrvatskih fantastičnih romana, naročito u pogledu miješanja engleskih i hrvatskih ortografskih pravila, ponekad u jednom te istom imenu. Ipak, ne možemo utvrditi je li to učinjeno zbog potencijalnih problema u ortografiji, zato što je autor htio da mu imena zvuče bezvremenski, jer je htio roman plasirati na strano (anglosasko) tržište ili zbog toga što je „linitski” jezik htio načiniti drugačijim od hrvatskoga.

Iznimka je udvostručivanje pojedinih slova za suglasnike, o čemu smo govorili, što je nepotrebno ako navedeno udvostručivanje ne znači neku promjenu u izgovoru nepostojećega „linituskoga” jezika koji je ionako „transkribiran” na hrvatski.

Ovdje ćemo napraviti digresiju i spomenuti da se autor potrudio oko tvorbe te prilično dosljedno tvori toponime, pri čemu određeni „sufiksi”⁹ uvijek imaju isto značenje (npr. *-tur* za cestu, *-al* za most). Nadalje, u »Rječniku aratonskih pojmova« nalazimo mnoštvo naziva za životinje, biljke, oružja, činove i titule, mjere, hranu, piće i razne svakodnevnne predmete. Autor je čak izmislio posebne pokrate za strane svijeta na kompasu koji se nalazi uz kartu Aratona: URG ‘sjever’, OG ‘jug’, OZ ‘zapad’ i AG ‘istok’. Baš svi hrvatski autori fantastike na kompas stavljaju engleske kratice N ‘north’, S ‘south’, W ‘west’ i E ‘east’. Međutim, autor je zaboravio nazive strana svijeta uvrstiti u »Rječnik aratonskih pojmova« pa ne znamo kako ih je nazvao.

Jezične su nekonzistentnosti u odnosu na hrvatski jezik rijetke, ali ipak postoje: *Titan* je, prema autorovu objašnjenju, ‘lijevi mač Morosov’. Riječ *titan*, uz hrvatski, postoji i u mnogim drugim jezicima. U hrvatskom jeziku ona u prenesenom smislu znači ‘div, gorostas’. Nije jasno je li autor „preveo” tu riječ iz „linituskoga” i znači li ona nešto golemo.

4. Zaključak

Zaključujemo da načini nastanka književnih antroponima u romanima Christophera G. Nuttalla pokazuju znatnu nedosljednost i nemaštovitost. Autor primjenjuje sljedeće postupke:

- a) preuzima neizmijenjene antroponime iz primarnoga svijeta
- b) preuzima antroponime iz primarnoga svijeta minimalno ih mijenjajući
- c) u izrazito malom broju slučajeva antroponimi su potpuno izmišljeni (ili barem nismo mogli utvrditi njihovo podrijetlo)
- d) prikladnost antroponima (u povijesno-vremenskom ili kulturnom smislu) nepostojeća je i čitatelj iz njih ni na koji način ne može zaključiti o kojem je vremenu, prostoru i kulturi riječ, a autor se nije potrudio osmisliti sekundarni svijet u kojem bi navedeni antroponimi upućivali na bilo kakvu pojedinačnost (kulturnu, povijesnu, jezičnu...) toga svijeta
- e) simbolički naboj antroponima ponekad se može primijetiti, a ponekad je očito riječ o antroponimima bez ikakve simbolike.

⁹ Budući da autor ne objašnjava tvorbu jezika kojim se govori na Aratonu, ne možemo biti sigurni je li doista riječ o sufiksima (zato termin stavljamo u navodnike).

Kao što je to uobičajeno za djela autora anglosaskoga kulturnoga kruga, većina antroponima u njima ima englesko, keltsko, latinsko i grčko podrijetlo. Pojedini antroponimi i toponimi malajskog su podrijetla jer je autor ondje živio te su mu bili poznati. Autor uopće ne iskazuje želju ni trud da izmisli nova imena u skladu sa zemljopisom (prirodnim ili političkim) i kulturom *Bezimenoga svijeta*. Glavna junakinja Emily nakon početnoga razmišljanja o imenima *Aloha* i *Imaiqah* više se uopće ne pita kako je moguće da su baš sva imena *Bezimenoga svijeta* posve jednaka onima iz primarnoga svijeta.

Pri oblikovanju imena književnih likova u svojem *Aratonu* Oliver Franić ova-ko postupa:

- a) izmislio je „linitski” jezik kojim se govori na planetu Aratonu
- b) uglavnom upotrebljava naizgled bezvremenska imena (tek se opsežnim istraživanjem može utvrditi da postoje jezični ekvivalenti u primarnom svijetu, ali su oni toliko nepovezani da bi u velikom broju slučajeva mogla biti riječ o slučajnosti)
- c) prikladnost odabira antroponima (u povijesno-vremenskom ili kulturnom smislu) postoji, iako ona prosječnom čitatelju neće biti odmah razvidna jer je autor vrlo detaljno osmislio svoj sekundarni svijet te antroponimi ukazuju na određene povijesno-vremenske i kulturne pojedinačnosti djela
- d) antroponimi uglavnom nemaju skrivena ili simbolička značenja, osim možda imena glavnih junaka – *Dira Morosa* i *Ree Renon*
- e) pri bilježenju imena autor uglavnom primjenjuje hrvatska pravopisna pravila (tek u rječnicima na kraju romana kaže da u izmišljenom „linitskom” jeziku dolazi do udvostručivanja pojedinih slova)
- f) autor izbjegava uporabu specifičnih hrvatskih glasova, odnosno pripadajuća im slova (č, ć, dž, đ, š, ž),
- g) veliku pozornost posvećuje lingvističkim potankostima – čak i strane svijeta na kompasu imaju posebne oznake, dok svi (sic!) ostali hrvatski autori zaboravljaju da se u njihovu izmišljenom svijetu ne govori engleski pa ni kratice za strane svijeta ne mogu biti engleske
- h) tvorba je prilično dosljedna („sufiksi” na „linitskom” jeziku uvijek imaju jednako značenje).

Izmišljanje imena ili uporaba stvarnih, ali djelomično izmijenjenih imena postupak je kojim se služe mnogi autori koji stvaraju sekundarni svijet različit od našega, međutim, u djelima Christophera G. Nuttalla nalazimo mnogo antroponima koji su posve jednaki onima iz primarnoga svijeta, što je nemoguće jer se u sekundarnom svijetu ne govore engleski, latinski, grčki, ni bilo koji drugi jezik, a ne upotrebljava se ni latinica, grčki alfabet, ni bilo koje drugo pismo. Na taj problem nailazimo kod brojnih autora, mahom stranih, a rjeđe hrvatskih. Primjerice,

australska autorica Melanie Cellier radnju svojih serija romana *Spoken Mage* i *Hidden Mage* smješta u sekundarni svijet (u kojem se također ne rabe jezici i pisma iz primarnoga svijeta), ali baš svi likovi imaju imena iz primarnoga svijeta, i to mahom engleskoga, francuskoga i keltskoga podrijetla. Slično postupa i hrvatski autor Ivan Gavran u svojem romanu *Sablja*, u kojem se izvanzemaljska civilizacija (nazvana *Hegemon*) koristi antroponimima, toponimima i krematonimima zemaljske civilizacije, ali ih dobrim dijelom bira nasumce.

Razlog za takvo postupanje nije nam poznat. Možemo jedino pretpostaviti da se autori koriste stvarnim i svakodnevnim imenima iz primarnoga svijeta kako bi čitateljima omogućili lakše identificiranje s likovima ili možda lakše snalaženje među brojnim likovima. Ipak, brojnost likova neke autore ne sprečava da izmišljaju sve onime koji se uopće pojavljuju u njihovim djelima, kao u slučaju Olivera Franića (koji se čak, kao što smo istaknuli, pridržava i tvorbenih pravila koja je sam smislio).

Književnoonomastička analiza nedostatna je za donošenje konačnoga suda o vrijednosti pojedinoga književnoga djela, ali može pomoći u prosudbi jer upozorava na postupke autora koji su u većoj ili manjoj mjeri povezani s temom, strukturom, motivima, stilom i drugim književnim postupcima. Primjerice, zanimljiva je korelacija između uporabe antroponima i jezično-stilske kvalitete analiziranih djela – Nuttall poseže za očigledno svakodnevnim antroponimima iz primarnoga svijeta (i u jezično-stilskom pogledu njegovi su romani vrlo niske kvalitete), a Franić ulaže znatan napor kako bi izmislio antroponime zamišljenoga sekundarnoga svijeta (i njegovi su romani jezično-stilski na nešto višoj razini, kompleksniji su, sekundarni je svijet uvjerljiviji). Popratni prilozi u obliku triju popisa na kraju svake Franićeve knjige govore nam da je autor u stvaranje svojega sekundarnoga svijeta uložio znatno više vremena i energije.

Uporaba (otvorena ili prikrivena) stvarnih imena iz primarnoga svijeta razbija iluziju stvarnosti koju je britanski pisac Tolkien isticao kao temelj oblikovanja fantastičnoga teksta. Prema Tolkienu (1980) fantastika je »zamišljanje nemogućega uz istodobno obdarivanje zamišljenoga unutarnjom konzistentnošću realnosti« (preveo K. M.). Kad bi riječ bila o alegorijskim ili parodijskim romanima, uporaba književnih antroponima iz primarnoga svijeta bila bi opravdana, čak i poželjna. Međutim, u djelima koje teže ka „konzistentnosti realnosti“, kako to kaže Tolkien, takva uporaba ostavlja dojam apsurdnosti koja „realnost“ razbija, pri čemu navedena djela ni na koji način ne progovaraju o problematici čovjekova postojanja, ne bave se društvenom kritikom i ne upozoravaju na probleme današnjice.

Izvori

- Franić, Oliver. 2004a. *Araton I: Tajna Aratona*. Zagreb: Rast.
- Franić, Oliver. 2004b. *Araton II: Čuvar tajne Aratona*. Zagreb: Rast.
- Franić, Oliver. 2004c. *Araton III: Kinel sa zvijezda*. Zagreb: Rast.
- Nuttall, Christopher G. 2014a. *Schooled in Magic*. Kingsport TN: Twilight Times Books (e-knjiga).
- Nuttall, Christopher G. 2014b. *Work Experience*. Kingsport TN: Twilight Times Books (e-knjiga).
- Nuttall, Christopher G. 2017. *Past Tense*. Kingsport TN: Twilight Times Books (e-knjiga).
- Nuttall, Christopher G. 2021. *Child of Destiny*. Kingsport TN: Twilight Times Books (e-knjiga).

Literatura

- Ab. // HE = *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/ab> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Adar. // HE = *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/adar> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Adara. // HE = *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/adara> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Aden. // HE = *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/aden> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Adon. // HE = *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/adon> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Ağan. // *Tureng Dictionary*. <https://tureng.com/en/turkish-english/a%C4%9Fan> (pristupljeno 25. lipnja 2024.).
- Agar. // HE = *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/agar> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Ahad Ha-Am. // HE = *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/ahad-ha-am> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).

- αἰγίδιον. // *Academic Dictionaries and Encyclopedias (Greek-English Dictionary - Αγγλικά Ελληνικά-λεξικό)*. https://greek_english.en-academic.com/41/αἰγίδιον (pristupljeno 25. lipnja 2024.).
- Alvarez-Altman, Grace. 1974. Onomastics as a Modern Critical Approach to Literature. *Literary Onomastics Studies*, 1, Brockport, 103–117.
- Alvarez-Altman, Grace. 1981. Literary Onomastics Typology: Analytic Guidelines to Literary Onomastics Studies. *Literary Onomastic Studies*, 8, Brockport, 220–230.
- Arta. // HE = *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/arta> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Artan. // *Wikipedia*. <https://en.wikipedia.org/wiki/Artan> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Az. // HE = *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, <https://www.enciklopedija.hr/clanak/az> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Baker-Smemoe, Wendy i dr. 2014. Naming Practices in J.R.R. Tolkien's Invented Languages. *Journal of Literary Onomastics*, 3, Brockport, 5–23.
- Behind the Name – the Etymology and History of First Names*. www.behindthename.com (pristupljeno 11. prosinca 2023.).
- Black, Sharon; Wilcox, Brad. 2011. Sense and Serendipity: Some Ways Fiction Writers Choose Names. *Names: A Journal of Onomastics*, 59, Pittsburgh, 152–163.
- Brozović Rončević, Dunja; Žic Fuchs, Milena. 2003. – 2004. Metafora i metonimijska kao poticaj u procesu imenovanja. *Folia onomastica Croatica*, 12–13, Zagreb, 91–104.
- Burelbach, Frederick M. 1982. An Introduction to Naming in the Literature of Fantasy. *Literary Onomastic Studies*, 9, Brockport, 131–148.
- Chimera. // *Online Etymology Dictionary*. <https://www.etymonline.com/word/chimera> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Christopher G. Nuttall. // *Schooled in Magic Wiki*. https://schooled-in-magic.fandom.com/wiki/Christopher_G._Nuttall (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Coates, Richard. 2015. A concise theory of meaningfulness in literary naming within the framework of The Pragmatic Theory of Properhood. *Journal of Literary Onomastics*, 4, Brockport, 31–34.
- Dardan. // HE = *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/dardan> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Dater Family History. // *Ancestry*. <https://www.ancestry.com/name-origin?surname=dater> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).

- Frančić, Anđela. 2006. Što je osobno ime? *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 71–80.
- Franić Tomić, Viktorija. 2008. 'Banket u Blitvi' Miroslava Krležu ili fauna u flori. *Croatica et Slavica Iadertina*, 4, Zadar, 437–466.
- Gard. // HE = *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža. <https://www.enciklopedija.hr/Abecedarij/?q=gard> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Gerus-Tarnawewky, Iraida. 1968. Literary Onomastics. *Names: A Journal of Onomastics*, 16/4, Pittsburgh, 312–324.
- Hanks, Patrick. 2006. *Dictionary of American Family Names*. Oxford: Oxford University Press. <https://www.oxfordreference.com/display/10.1093/acref/9780195081374.001.0001/acref-9780195081374> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Hanks, Patrick; Coates, Richard; McClure, Peter. 2016. *The Oxford Dictionary of Family Names in Britain and Ireland*. Oxford: Oxford University Press. <https://www.oxfordreference.com/display/10.1093/acref/9780199677764.001.0001/acref-9780199677764> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Hanks, Patrick; Hardcastle, Kate; Hodges, Flavia. 2019. *A Dictionary of First Names*. Oxford: Oxford University Press. <https://www.oxfordreference.com/view/10.1093/acref/9780198610601.001.0001/acref-9780198610601> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- King Randor. // *Wikipedia*. https://en.wikipedia.org/wiki/King_Randor (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Kinnel Family History. // *Ancestry*. <https://www.ancestry.com/name-origin?surname=kinnel> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- List of Angels. // *Angelicpedia*. <https://angelicpedia.com/list-of-angels> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Lucknow. // *Merriam-Webster*. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/Lucknow> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Malić, Zdravko. 1962. Vlastita imena kao stilska kategorija u Krležinu 'Banketu u Blitvi'. *Jezik. Časopis za kulturu hrvatskosrpskoga književnog jezika*, 10/4, Zagreb, 97–109.
- Marković, Ivan. 2010. O uporabi i značenju imena u hrvatskome. *Folia onomastica Croatica*, 19, Zagreb, 175–202.
- Mikulan, Krunoslav. 2012. American and Croatian High Fantasy: Influences, Parallels and Points of Interference. *Crossing Boundaries in Culture and Communication*, 3/1, Bucharest, 233–242.
- Mikulan, Krunoslav; Legac, Vladimir. 2018. Ortografska klopka i onomastička intruzija u suvremenoj hrvatskoj znanstveno-fantastičnoj i fantastičnoj književnosti. *Tabula: časopis Filozofskog fakulteta*, 15, Pula, 380–390.

- Pollack. // *Merriam-Webster*. www.merriam-webster.com/dictionary/pollack (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Ranaan. // *Baby Names Pedia*. <https://www.babynamespedia.com/meaning/Ranaan> (pristupljeno 30. lipnja 2024.).
- Rudnyckyj, Jaroslav. 1959. Functions of Proper Names in Literary Work. *Stil- und Formprobleme in der Literatur: Vorträge des VII. Kongresses der Internationalen Vereinigung für moderne Sprachen und Literaturen in Heidelberg*. Ur. Bückmann, Paul. Heidelberg: Winter, 378–382.
- Škračić, Vladimir. 2011. *Toponomastička početnica. Osnovni pojmovi i metoda terenskih istraživanja*. Zadar: Sveučilište u Zadru.
- Skuridina 2019. = Скуридина, Светлана Анатольевна. 2019. У истоков литературной ономастики. *Неофилология*, 5/17, Тамбов, 54–61.
- Šimunović, Petar. 2009. *Uvod u hrvatsko imenoslovlje*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
- Škaljić, Abdulah. 1966. *Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku*. Sarajevo: Svjetlost.
- Tolkien, John Ronald Reuel. 1980. *Poems and Stories*. London: George Allen & Unwin.
- Valentová, Iveta. 2022. Onomastické termíny na označenie vlastných mien neexistujúcich objektov. *Folia onomastica Croatica*, 31, Zagreb, 157–173.

Literary anthroponyms in the novels *Schooled in Magic* and *Child of Destiny* by Christopher G. Nuttall and the trilogy *Araton* by Oliver Franić

Summary

Within the framework of literary onomastics, allegorical, fantastic and science-fiction works are particularly suitable for the analysis of unrealistic literary anthroponyms, toponyms and other onyms, i.e. the names of non-existent referents, where the etiology of the name is much more important for the reader and analyst than its etymology and names in literature generally have an “affective charge” and are “stylistically marked both at the moment of their invention and at the time of use, by the namer and in the named” (Šimunović 2009: 363).

The paper analyzes the literary anthroponyms in the trilogy *Araton* (2004), by the Croatian author Oliver Franić, and in two novels by the Scottish author Christopher G. Nuttall, *Schooled in Magic* (2014) and *Child of Destiny* (2021).

It is concluded that Nuttall uses anthroponyms from our world (including orthography), even though the languages of our world are not spoken in the secondary world, and none of the writing systems of our world are used, and that the anthroponyms from his novels usually have no symbolic meaning; Franić,

on the other hand, made a significant effort, and his anthroponyms do not obviously belong to our world (although we noticed certain influences), he mostly avoided orthographic inconsistencies because he invented the “Linite” language used by the characters in the novels, and the formation of names is very consistent, but almost without hidden and symbolic meanings. Literary-onomastic analysis is insufficient to make a final judgment about the value of literary works, but it can help both in noticing the (il)logic and (in)appropriateness of the author’s methods, as well as in assessing the linguistic and stylistic quality of the work.

Ključne riječi: književna onomastika, književni antroponimi, fantastična književnost, Oliver Franić, Christopher G. Nuttall

Keywords: literary onomastics, literary anthroponyms, fantasy literature, Oliver Franić, Christopher G. Nuttall

